

ЕТИЧНА РАДА

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5,
тел.: (044) 277-76-29, (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

ETHICS COUNCIL

01601, Kyiv, Lypska St., 18/5,
tel.: (044) 277-76-29, (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

06 березня 2025 року

м. Київ

РІШЕННЯ

№7

*Про невідповідність кандидата
на посаду члена Вищої ради правосуддя
Калараша Андрія Андрійовича
критерію професійної етики
та доброчесності для зайняття посади
члена Вищої ради правосуддя*

Етична рада у складі Голови Етичної ради Кишакевича Л. Ю. (дистанційно в режимі відеоконференції), Заступника Голови Етичної ради сера Хупера Е. (дистанційно в режимі відеоконференції), членів Ради: Трясуна Ю. Р. (дистанційно в режимі відеоконференції), Сіверіна В. І. (дистанційно в режимі відеоконференції), Шенка П. (дистанційно в режимі відеоконференції), Перлінг Л. (дистанційно в режимі відеоконференції), провівши оцінювання відповідності кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Калараша Андрія Андрійовича критерію професійної етики та доброчесності, відповідно до Закону України «Про Вищу раду правосуддя», Регламенту Етичної ради, затвердженого Рішеннями Етичної ради № 1 від 01 грудня 2021 року та № 4 від 09 грудня 2021 року зі змінами, внесеними відповідно до Рішення Етичної ради № 4 від 26 квітня 2022 року, Методології оцінювання відповідності кандидата на зайняття посади члена Вищої ради правосуддя та членів Вищої ради правосуддя критерію професійної етики та доброчесності, затвердженої Рішенням Етичної ради № 5 від 09 грудня 2021 року,

в с т а н о в и л а:

Відповідно до частини 14 статті 9¹ Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Етична рада проводить відбір кандидатів на посади членів Вищої ради правосуддя у два етапи:

1) проведення відбору кандидатів за результатами розгляду поданих кандидатами документів, результатів спеціальної перевірки та відповідної інформації з відкритих джерел і формування списку кандидатів, допущених до співбесіди;

2) проведення співбесіди з відібраними кандидатами та визначення списку кандидатів для рекомендації органам, що обирають (призначають) членів Вищої ради правосуддя.

До Етичної ради надійшли копії поданих Каларашем Андрієм Андрійовичем документів для участі в конкурсі на посаду члена Вищої ради правосуддя від з'їзду суддів України.

Рішенням Етичної ради № 12 від 07 листопада 2024 року кандидата Калараша Андрія Андрійовича допущено до співбесіди на посаду члена Вищої ради правосуддя.

Вивчивши документи, надані Каларашем А. А. на запит Етичної ради, його письмові пояснення, інформацію, отриману з відкритих джерел та від громадських організацій, інформацію, отриману від Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) і Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ), провівши співбесіду з ним, Етичною радою встановлено таке.

Під час проведення оцінювання кандидата Етичною радою виявлено низку обставин, які викликають обґрунтовані сумніви у відповідності Калараша А. А. критерію професійної етики та добросовісності.

1. Щодо надання неповної та неточної інформації у майнових деклараціях

За результатами аналізу декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру (далі – паперова декларація) за 2013-2015 роки та декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій влади або місцевого самоврядування (далі – електронна декларація), поданих за 2015-2023 роки, Етична рада виявила, що кандидат допустив низку помилок, зокрема:

1) з 27 квітня 2013 року дружині кандидата на праві власності належав автомобіль MERCEDES BENZ 2004 року випуску, вартість на дату набуття права – 140 308,00 грн. Під час співбесіди Калараш А. А. підтвердив, що протягом відповідного звітного періоду фактично користувався транспортним засобом дружини, однак відомості як стосовно вартості останнього, так і речових прав кандидата на цей автомобіль не знайшли свого відображення в паперовій декларації 2013 року;

2) з 28 лютого 2003 року Каларашу А. А. на праві спільної часткової власності в розмірі 33% належала квартира загальною площею 42 м² по вул. Київській у місті Вознесенську Миколаївської області, вартість на дату набуття права – 10 454,00 грн (згідно даних електронних декларацій 2015-2016 років). У графі «Інформація щодо прав на об'єкт» розділу 3 «Об'єкти нерухомості» електронних декларацій 2015-2016 років він зазначає своє право спільної часткової власності в розмірі 33 % квартири, хоча з даних Державного реєстру речових прав на нерухоме майно цього не вбачається, а співвласниками вищевказаного об'єкта житлової нерухомості є виключно Івон Сергій Вікторович та Соловійов Микола Миколайович. Водночас, згідно з даними Державного реєстру речових прав на нерухоме майно загальна площа квартири по вул. Київській у місті Вознесенську Миколаївської області становить 42,2 м², а не 42 м², як це вказано у його електронних деклараціях 2015-2016 років;

3) у деклараціях за 2013-2018 роки кандидат вказав, що з 09 квітня 2012 року його дружині на праві власності належала квартира загальною площею 69 м², що знаходиться на вул. Таїрова в місті Одеса. Водночас, згідно з даними Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, а також свідоцтва про право власності на нерухоме майно від 10 грудня 2014 року, загальна площа квартири по вул. Таїрова в місті Одеса становить 69,9 м², а не 69 м² і набута вона була у власність 05 квітня 2012 року, а не 09 квітня 2012 року;

4) у електронній декларації за 2015 рік кандидат вказав, що сума грошових заощаджень його сім'ї станом на 31 грудня 2015 року складала 19 000 грн (готівкові кошти у власності дружини кандидата). Втім, у письмових відповідях на запитання Етичної ради кандидат повідомив, що це були не всі заощадження його сім'ї станом на 31 грудня 2015 року. На запитання щодо того, чи повинен був кандидат задекларувати всі власні заощадження (його сім'ї) станом на кінець 2015 року він зазначив, що у 2015 році законодавство цього не вимагало. Відповідно до п. 8 ч. 1 ст. 46 Закону України «Про запобігання корупції» (в чинній на той час редакції, щодо електронної декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2015 рік) у декларації зазначаються, зокрема, відомості про наявні грошові активи, у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках. Відомості щодо грошових активів включають, зокрема, дані про вид, розмір та валюту активу. Своєю чергою, не підлягають декларуванню наявні грошові активи, сукупна вартість яких не перевищує 50 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року. Також, відповідно до п. 48 рішення НАЗК від 11 серпня 2016 року № 3 «Про роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю» у декларації зазначаються грошові активи, наявні суб'єкта

декларування та членів його сім'ї станом на останній день звітного періоду. Крім того, форма електронної декларації, затверджена рішенням НАЗК від 10 липня 2016 № 3 «Про функціонування Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування», передбачала декларування грошових активів як декларанта, так і членів його сім'ї. Станом на 1 січня 2015 року мінімальна заробітна плата становила 1218 грн, отже, грошові заощадження кандидата чи членів його сім'ї понад 60 900 грн підлягали декларуванню. При цьому у своїх письмових відповідях на запитання Етичної ради кандидат визнав, що грошові заощадження його сім'ї станом на кінець 2015 року склали приблизно 400 000 грн. Отже, у кандидата був законодавчий обов'язок задекларувати ці грошові заощадження в своїй електронній декларації за 2015 рік.

5) згідно з даними електронної декларації за 2019 року, Калараш А. А. в звітному періоді орендував, а дружина, як член сім'ї орендаря, безоплатно користувалася квартирою загальною площею 64 м² по вул. Василя Сурикова в місті Києві. Втім, відомості стосовно особи її власника, дати набуття речового права, а також вартості останньої не знайшли свого відображення в розділі 3 «Об'єкти нерухомості» електронної декларації 2019 року. відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 46 Закону України «Про запобігання корупції» (зміст якого в цій частині не змінювався з лютого 2015 року), у декларації зазначаються відомості про об'єкти нерухомості, що знаходяться в оренді суб'єкта декларування та членів його сім'ї. Такі відомості включають: а) дані щодо виду, характеристики майна, місцезнаходження, дату набуття майна у власність, оренду, вартість майна на дату набуття його у користування; б) у разі якщо нерухоме майно перебуває в оренді, про власника такого майна також вказуються відомості, зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті (зокрема, ПІБ особи, дата її народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків, серія та номер паспорта, тощо). Таким чином, у кандидата був передбачений законодавством обов'язок вказати у декларації дату набуття права оренди квартири, а також ідентифікаційні дані її власника, тим паче, що частина таких даних була йому відома з договору оренди. обираючи позначку «Член сім'ї не надав інформацію» щодо дати набуття права оренди квартири, кандидат не міг не розуміти, що такі відомості будуть неточними хоча би тому, що він декларує своє право і для цього йому не потрібна інформація від членів його сім'ї. Що стосується незазначення інформації про власника орендованого майна, то спочатку в письмових поясненнях кандидат стверджував, що власник орендованої квартири відмовився надавати йому свої дані. Але разом з цим кандидат надав Етичній раді договір оренди квартири, де міститься принаймні частина необхідних даних (ПІБ власника майна та його паспортні дані);

б) у розділі 14 «Видатки та правочини суб'єкта декларування» електронної декларації 2021 року вказано, що 27 січня 2021 року Каларашем А. А. здійснена реконструкція садового (дачного) будинку, внаслідок якої була змінена його загальна площа з 7,5 м² до 42,6 м². Попри це, відомості стосовно розміру разового видатку на проведення такої реконструкції й дати його здійснення не знайшли свого відображення в розділі 14 «Видатки та правочини суб'єкта декларування» електронної декларації 2021 року;

7) у розділі 11 «Доходи, у тому числі подарунки» електронних декларацій 2017-2019, 2021-2023 років Калараш А. А. вказує доходи дружини, джерела й обсяги яких суперечать даним Державного реєстру фізичних осіб — платників податків. Крім того, протягом 2015-2018, 2023 років дружина кандидата мала грошові надходження, джерела й розміри яких не знайшли свого відображення у деклараціях за відповідні звітні періоди;

8) у розділі 11 «Доходи, у тому числі подарунки» декларації 2019 року кандидат вказує доходи молодшого сина, обсяги яких суперечать даним Державного реєстру фізичних осіб — платників податків. Крім того, протягом 2015-2017 років він мав грошові надходження, джерела й розміри яких не знайшли свого відображення у деклараціях за відповідні звітні періоди.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 16 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» особам, зазначеним у п. 1-3 ч. 1 ст. 4 (зокрема, суддям), забороняється надавати несвоєчасно, недостовірну чи не в повному обсязі інформацію, яка підлягає наданню відповідно до закону. Аналогічне положення міститься у п. 2 ч. 1 ст. 60 Закону України «Про запобігання корупції».

Згідно з п. 1.3.7.6 Методології кандидат повинен відповідати вимогам фінансового контролю, зокрема, надавати повну та точну інформацію у майнових деклараціях.

Відповідно до пункту 1.3.4.1 Методології, кандидат не відповідає показнику сумлінності, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на посаді діяв відповідно до вимог законодавства, правил професійної етики, та інших етичних норм щодо сумлінності.

Згідно з п. 1.4 Методології при визначенні відповідності критерію професійної етики та доброчесності Етична рада враховує істотність будьякого порушення етики та доброчесності.

Враховуючи численні випадки надання недостовірної та не в повному обсязі інформації при заповненні кандидатом майнових декларацій, Етична рада вважає такі порушення нею правил декларування істотним.

Таким чином, у зв'язку з низкою випадків надання недостовірної та не в повному обсязі інформації при заповненні майнових декларацій, Етична рада має обґрунтовані сумніви щодо відповідності кандидата таким показникам критеріїв професійної етики та добросовісності як сумлінність та відповідність вимогам фінансового контролю.

2. Щодо можливого зловживання правом на покращення житлових умов

Після обрання Калараша А. А. на посаду судді Апеляційного суду Одеської області безстроково та переїзду до Одеси у 2011 році, кандидат разом із сім'єю проживав в орендованій квартирі, де були зареєстровані він і його дружина, Калараш С. М., а також проживали двоє синів, через що кандидат та його сім'я потребували поліпшення житлових умов.

Відповідно до статті 132 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» в редакції від 01.01.2011, після призначення на посаду суддя апеляційного суду, який потребує поліпшення житлових умов, забезпечується службовим житлом за місцем знаходження суду.

Згідно з поясненнями Калараша А. А., у 2013 році кандидат отримав ордер на право користування квартирою загальною площею 103,4 кв.м. у місті Одеса, а 20.06.2015 він разом із старшим сином – Каларашем Р. А., шляхом приватизації набули право спільної часткової власності на цю квартиру.

За даними з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, вищевказаний об'єкт нерухомості в момент приватизації відносився до фонду службового житла, наданого йому на виконання гарантій статті 133 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», а саме забезпечення житлових умов судді, який потребує їх поліпшення.

Згідно з деклараціями Калараша А. А. за 2015-2018 роки, з 09.04.2012 дружині кандидата на праві власності належала квартира загальною площею 69 кв. м. у місті Одеса.

Таким чином, як у період отримання ордера на право користування службовим житлом, так і на момент його приватизації в розпорядженні родини кандидата була придатна для використання житлова площа, що ставить під сумнів достатність правових підстав для набуття службового житла у власність.

З огляду на викладене, у Етичній раді виникли обґрунтовані сумніви щодо чесності кандидата (п. 1.3.2. Методології), бездоганності його поведінки, а також у неухильності дотримання ним етичних правил поведінки, як під час здійснення професійної діяльності, так і поза її межами, що формує довіру суспільства до такої особи (п. 1.3.6. Методології)

3. Щодо заниження вартості автомобіля Toyota Land Cruiser

У електронній декларації за 2016 рік кандидат вказав, що 11.03.2016 його дружина набула право власності на легковий автомобіль марки Toyota Land Cruiser Prado, 2008 року випуску, вартість на дату набуття права якого становить 330 000,00 грн (еквівалент 12 936,00 \$ США за офіційним курсом НБУ станом на дату набуття речового права).

Згідно з інформацією, отриманою зі спеціалізованих сайтів продажу транспортних засобів, ринкова вартість аналогічних автомобілів у період лютого–травня 2016 року становила від 26 000 \$ США до 30 000 \$ США.

Згідно з поясненнями Калараша А. А., він придбав вказаний автомобіль за заниженою вартістю через значні пошкодження, спричинені падінням дерева. При цьому кандидат вказав, що ремонт основних пошкоджень становив 72 000 грн (орієнтовно 2700 доларів США), а вартість ремонту з додатковими покращенням становила 118 000 грн (4500 доларів США). Таким чином загальна сума витрат на придбання та ремонт автомобіля склала приблизно 17 000 доларів США, що є суттєво нижчим показником порівняно з ринковою вартістю аналогічних транспортних засобів.

Згідно з інформацією з Єдиного державного реєстру транспортних засобів, Калараш А. А. продав вказаний автомобіль у 2019 році за 502 600 грн або орієнтовно 20 500 доларів США. Таким чином навіть через три роки після придбання та ремонту кандидат продав транспортний засіб за вартість, яка перевищує витрати на його придбання та відновлення у 2016 році.

Відтак, Калараш А. А. не надав жодного підтвердження достовірності своїх пояснень щодо вартості автомобіля Toyota Land Cruiser Prado, 2008 року випуску. У зв'язку з цим Етична рада має обґрунтовані сумніви щодо достовірності вказаної кандидатом вартості цього автомобіля.

Відповідно до п. 1.3.4.1 Методології кандидат не відповідає показнику чесності у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат діяв відповідно до вимог законодавства, правил професійної етики, інших етичних норм щодо чесності.

Таким чином, оскільки вартість автомобіля Toyota Land Cruiser, 2008 року випуску, що на праві власності належить дружині кандидата, удвічі нижча за середню ринкову вартість такого автомобіля, Етична рада має обґрунтовані сумніви щодо відповідності кандидата такому показнику критеріїв професійної етики та доброчесності як чесність (п. 1.3.2 Методології).

4. Щодо порушення вимог академічної доброчесності

Відповідно до п. 1.1 Методології, показниками критерію професійної етики та доброчесності є сумлінність (старанне, ретельне і відповідальне виконання своїх обов'язків, що свідчить про добросовісність професійної діяльності особи - п. 1.3.4 Методології) та чесність (наявність високих моральних якостей, правдивість у професійній діяльності та повсякденному житті - п. 1.3.2 Методології).

Також, відповідно до п. 1.4.1 Методології, кандидат не відповідає показникам незалежності, чесності, неупередженості, сумлінності, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що кандидат, перебуваючи на теперішній або будь-якій попередній посаді діяв відповідно до вимог академічної доброчесності.

Відповідно до ч. 3 ст. 42 Закону України «Про освіту», дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає, зокрема, самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Відповідно до ч. 4 ст. 42 цього ж Закону, порушенням академічної доброчесності вважається надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги, не передбаченої умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання.

В Етичній раді виникли обґрунтовані сумніви щодо того, що кандидат здійснював академічну діяльність у ХНУВС особисто та самостійно, тобто без суттєвої допомоги йому в цьому третіх осіб.

Так, 16 листопада 2015 року кандидат уклав контракт здобувача з ХНУВС, де у 2021 році захистив дисертацію на здобуття ступеня кандидата юридичних наук на тему «Теоретико-правові засади функцій Верховного Суду: генеза, інституціалізація, реформування».

Кандидат підтвердив, що під час його навчання в ХНУВС його науковий керівник, професор Невзоров І. Л., самостійно обирав наукові видання для оприлюднення статей кандидата як здобувача ХНУВС, після чого надавав йому рахунки для сплати зборів за публікацію. Кандидат не робив цього особисто, оскільки не розумів, куди для публікації слід направляти свої статті. Кандидат підтвердив, що обговорював з науковим керівником певну суму компенсації за цю його діяльність, однак така сума носила характер «подяки», а не «винагороди».

Отже, робота, яка повинна була здійснюватися кандидатом самостійно, фактично виконувалась науковим керівником.

При цьому, будь-яка «допомога» сторонніх осіб у проведенні дослідження, підготовці і публікації робіт, які заявлені як такі, що підготовлені особисто кандидатом, порушують принципи академічної доброчесності, що вимагають зазначення авторства усіх,

хто був залучений до відповідного дослідження. Ці обставини викликають обґрунтовані сумніви в сумлінності (п. 1.3.4 Методології) та чесності кандидата (п. 1.3.2 Методології).

Враховуючи вищезазначені обґрунтовані сумніви як окремо, так і в сукупності, керуючись пунктами 2.3, 3.1, 3.15.1, 3.2 Регламенту Етичної ради, Методологією, Законом України «Вищу раду правосуддя», Етична рада

у х в а л и л а:

кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Калараша Андрія Андрійовича визнати таким, що не відповідає критерію професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя.

Голова

(підпис)

Л. Ю. Кишакевич